

Wymagania edukacyjne

Wiedza o kulturze

Klasy IA, IB, IC, ID

Nauczyciel : Agnieszka Puchała

<p style="text-align: center;">WYMAGANIA PODSTAWOWE Uczeń:</p>	<p style="text-align: center;">WYMAGANIA PONADPODSTAWOWE Uczeń:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między naturą a kulturą • formułuje wnioski dotyczące obecności i znaczenia kultury w wybranych obszarach życia człowieka • przedstawia różnice w znaczeniu wyrazów: <i>natura, kultura, cywilizacja</i> • przytacza różne definicje kultury • wskazuje duchowe i materialne aspekty kultury • wymienia nazwy nauk badających kulturę i określa pola ich zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przemiany rozumienia terminu <i>kultura</i> na przestrzeni wieków • streszcza definicję kultury według Stefana Czarnowskiego • tłumaczy, w jaki sposób osiągnięcia etnografii, etnologii, antropologii kulturowej wzbogacają współczesne rozumienie pojęcia kultura
<ul style="list-style-type: none"> • określa różnice w znaczeniu słów <i>kulturalny</i> i <i>kulturowy</i> • tworzy zbiory przykładów użycia wyrazów <i>kulturalny, kulturowy</i> i <i>naturalny</i> • tworzy prezentację multimedialną ukazującą przykłady zachowań kulturalnych i kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • tłumaczy, w jaki sposób osiągnięcia etnografii, etnologii, antropologii kulturowej wzbogacają współczesne rozumienie pojęcia kultura
<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest <i>sacrum</i> i <i>profanum</i> w kontekście przestrzeni oraz czasu • omawia znaczenie terminu <i>mit</i> • charakteryzuje przestrzeń <i>dospołeczną, odspołeczną</i> i podaje przykłady takich przestrzeni • tłumaczy, na czym polega postrzeganie ciała jako znaku kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jak na przestrzeni czasu zmieniało się postrzeganie sfery <i>sacrum</i> i <i>profanum</i> • tłumaczy znaczenie wyrażenia <i>axis mundi</i> • opisuje historyczną i kulturową zmienność pojmowania czasu • przedstawia własną opinię na temat cytatu dotyczącego odczuwania przynależności płciowej przez człowieka
<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między kulturą elitarną a niską • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kultura niska, masowa, popularna</i> oraz wskazuje podobieństwa i różnice między nimi • podaje przykłady współczesnych zjawisk w kulturze – homogenizacji kultury i makdonaldyzacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zależność między grupą społeczną a kulturą, którą tworzy ta grupa • wskazuje związek historycznych typów kultury europejskiej ze współczesnymi modelami kultury • zajmuje stanowisko w sprawie współczesnego wartościowania kultury elitarniej i popularnej • wyjaśnia, dlaczego kultura popularna jest obiektem zainteresowania współczesnych badaczy kultury • charakteryzuje zjawiska homogenizacji kultury, makdonaldyzacji

<ul style="list-style-type: none"> • podaje przyczyny powstania i główne cechy kultury globalnej • opisuje kulturę lokalną, regionalną i narodową • wyjaśnia, czym są stereotypy narodowe • charakteryzuje ruchy kontrkulturowe, subkulturowe i alternatywne jako nurty kultury niezależnej, dostrzega różnice pomiędzy nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia pozytywne i negatywne aspekty wpływu procesu globalizacji na kulturę • definiuje zjawisko wielokulturowości, określa jego pozytywne i negatywne cechy • formułuje własne zdanie na temat obecności stereotypów narodowych w przestrzeni kulturowej
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia formy kontaktu z kulturą i podaje ich przykłady • określa zakres działalności animatora kultury • wyjaśnia, w jaki sposób nowe technologie mogą pomagać animatorom kultury w ich działaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sens słów Grzegorza Godlewskiego, określających animację kultury jako całość kulturowej potencjalności człowieka i jego osobowości kulturowej • opracowuje formułę prezentacji • wykonuje działania przydzielone mu w ramach prezentacji
<ul style="list-style-type: none"> • podaje powody, dla których dany obraz został uznany za dzieło sztuki • wyjaśnia znaczenie terminów <i>mimesis</i> i <i>téchne</i> • przywołuje różne stanowiska dotyczące rozumienia istoty sztuki od czasów najdawniejszych • dostrzega różnice w kategoryzowaniu artysty • wymienia funkcje sztuki i podaje ich przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje, jakie uczucia budzą wybrane dzieła sztuki • w sposób polemiczny zestawia różne koncepcje artysty i sztuki, formułuje wnioski • bierze udział w klasowej dyskusji na temat granic sztuki, • redaguje notatkę na temat: <i>Co jest sztuką dla dzisiejszego pokolenia młodych ludzi?</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związki pomiędzy dziełem sztuki a pięknem • wyjaśnia, czym jest piękno jako kategoria estetyczna • wyjaśnia, czym charakteryzuje się kicz • podaje przykłady kiczu i brzydoty w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własny sposób rozumienia tego, czym jest dzieło sztuki • omawia współczesne pojmowanie oraz funkcję piękna i brzydoty w sztuce • analizuje środki, jakimi operują wybrane przykłady kiczu • określa kryteria kiczu
<ul style="list-style-type: none"> • definiuje terminy: <i>znak</i>, <i>symbol</i>, <i>kod kulturowy</i> • wyjaśnia, czym jest medium i podaje przykłady mediów w kulturze • wymienia nazwy współczesnych mediów i wskazuje podobieństwa oraz różnice między nimi • redaguje pisemną wypowiedź na temat komunikacji w świecie, w którym nie istnieje pismo, druk, telefon ani telewizja 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady różnych form komunikacji kulturowej • charakteryzuje język jako rodzaj kodu kulturowego • rozważa konsekwencje niezajomości kodu kulturowego danej społeczności i ocenia zjawisko manipulowania kodami kulturowymi • omawia wpływ rozwoju mediów na postrzeganie rzeczywistości przez człowieka • definiuje współczesne media
<ul style="list-style-type: none"> • omawia główne założenia w malarstwie współczesnym • wymienia współczesne kierunków w malarstwie i ich przedstawicieli • analizuje zmiany w malarstwie zachodzące od prehistorii po dziś • podaje nazwiska polskich malarzy współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje porównawczo założenia poszczególnych kierunków w malarstwie współczesnym • rozważa istotę twórczości artystycznej i wymienia czynniki różniące ją od seryjnej produkcji • wskazuje w swoim otoczeniu wpływy stylistyki pop-artu

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w pojmowaniu sztuki malarskiej dawniej i dziś 	
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia podstawowe kryteria niezbędne do analizy i interpretacji obrazu • wskazuje w przykładowym omówieniu obrazu składniki języka malarstwa • tworzy prezentację multimedialną zawierającą najciekawsze przykłady współczesnego malarstwa i prezentuje ją w klasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podstawowe elementy języka malarstwa i podaje przykłady dzieł, w których można dostrzec ich realizację
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze cechy i tematy obecne w sztuce rzeźbiarskiej od połowy XX w. • podaje nazwy kierunków we współczesnej rzeźbie i przybliża ich najważniejsze założenia • wylicza nazwiska oraz tytuły prac współczesnych polskich rzeźbiarzy • wypowiada się na temat wrażeń, jakie wywołuje dawna (tradycyjna), a jakie – współczesna rzeźba 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia istotę poszczególnych nurtów i zjawisk współczesnej sztuki rzeźbiarskiej • formułuje wypowiedź zawierającą indywidualne przemyślenia na temat istoty sztuki rzeźbiarskiej
<ul style="list-style-type: none"> • wylicza podstawowe składniki języka rzeźby • odszukuje w przykładowej analizie i interpretacji dzieła elementy języka rzeźby • wyjaśnia na podstawie tekstu autorstwa krytyka sztuki, czym różni się odbiór obrazu i rzeźby • redaguje notatkę o wybranej rzeźbie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia podstawowe elementy języka rzeźby i wymienia tytuły dzieł, w których one występują • analizuje i interpretuje dzieło „Nierozpoznani” Magdaleny Abakanowicz, posługując się terminami z dziedziny sztuki rzeźbiarskiej • porównuje dwa sposoby ujęcia tego samego tematu – malarski z czasów renesansu i współczesny rzeźbiarski
<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy współczesnych kierunków architektonicznych i nazwiska ich przedstawicieli • prezentuje główne założenia poszczególnych nurtów architektury • określa znaczenie architektury i jej twórców dla współczesnego człowieka • wskazuje w przykładowym omówieniu budowli składniki języka architektury 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat współczesnych tendencji architektonicznych i ich związków z tradycją tej dziedziny sztuki • na podstawie obejrzanych fotografii budowli interpretuje wypowiedzi architekta modernistycznego i postmodernistycznego na temat istoty architektury • omawia podstawowe elementy języka architektury i podaje przykłady budowli, w których można dostrzec ich realizację
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy najważniejszych tendencji we współczesnym designie i podaje nazwiska przedstawicieli poszczególnych nurtów oraz przykłady ich prac • podaje przykłady współczesnych polskich grup projektowych • wyjaśnia, na czym polega znaczenie sztuki użytkowej i funkcja projektantów w życiu człowieka • na podstawie wyglądu wybranych przedmiotów określa, co mogło być inspiracją dla ich projektantów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy porównawczej współczesnych stylów projektowania • wskazuje wpływy aktualnej rzeczywistości na kierunek rozwoju sztuki użytkowej • określa cechy i predyspozycje designera • zabiera głos w dyskusji na temat roli przedmiotów w życiu człowieka

<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nazwy tradycyjnych dyscyplin artystycznych, na których pograniczu zrodziły się nowe praktyki sztuki • podaje terminy określające nowe techniki artystyczne • wyjaśnia, czym różni się kontakt ze sztuką tradycyjną od odbioru współczesnych dzieł • określa, na czym polega nowatorstwo działań artystycznych wybranych polskich twórców • wymienia nazwy elementów formalnych oraz treściowych dzieła nowych praktyk sztuki, na które trzeba zwrócić uwagę podczas jego analizy • na podstawie materiału ilustracyjnego odpowiada na pytania dotyczące formy i treści wideo instalacji „Tratwa” Billa Viola 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje związki nowych praktyk sztuki z awangardowymi kierunkami z początku XX w. • tłumaczy, na czym polega nowatorski charakter poszczególnych technik, strategii i nurtów nowych praktyk w sztuce • wymienia zalety i wady prezentowania dzieł sztuki w obiegu instytucjonalnym oraz niezależnym • tłumaczy ideę happeningu • wyjaśnia na podstawie własnych ustaleń, czym są akcje happeningowe zwane flash mob
<ul style="list-style-type: none"> • określa tematy i najważniejsze cechy twórczości muzycznej ostatnich dekad • charakteryzuje wybrany gatunek muzyczny • podaje przykład współczesnego wykonawcy o dużej sile oddziaływania na pokolenie młodych • wymienia terminy składające się na język muzyki • wskazuje elementy języka muzyki w przykładowym omówieniu utworu • analizuje i interpretuje utwór muzyczny, udzielając odpowiedzi na podane pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnicę pomiędzy rozumieniem muzyki jako sztuki i jako rozrywki • tworzy dźwiękową prezentację, której poszczególne fragmenty ilustrują określone stany i emocje • omawia składniki języka muzyki i podaje przykłady wykonawców, w których twórczości mają one największe znaczenie • dokonuje analizy i interpretacji utworu muzycznego, korzystając z podanych pytań
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje główne cechy współczesnych spektakli teatralnych i określa podejmowane w nich tematy • wymienia nazwy nurtów i zjawisk współczesnego teatru oraz przypisuje im odpowiednie nazwiska twórców teatralnych • podaje określenia cech wyróżniających współczesne odmiany teatru • charakteryzuje źródła teatru, wskazuje najważniejsze fakty z jego historii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia aktualne kierunki rozwoju poszczególnych odmian teatru • wypowiada swoje zdanie na temat wizji teatru prezentowanej przez nowych brutalistów • określa wpływ interdyscyplinarności i intertekstualności na rozwój współczesnego teatru
<ul style="list-style-type: none"> • określa główne cechy i tematy współczesnej fotografii • wymienia nazwy nurtów współczesnej fotografii • podaje najważniejsze fakty z historii fotografii • wykazuje podobieństwa i różnice pomiędzy pierwszą falą ruchu amatorskiego a obecną popularnością fotografii cyfrowej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje główne założenia współczesnych nurtów oraz form fotografii

<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje główne cechy i tematy współczesnego kina • wymienia nazwy oraz wyznaczniki głównych nurtów i zjawisk współczesnej kinematografii • przyporządkowuje nazwiskom reżyserów filmowych odpowiednie zjawiska w kinie • podaje tytuły najważniejszych dzieł filmowych w historii kinematografii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega specyfika poszczególnych nurtów i zjawisk współczesnej kinematografii • podaje przykłady dzieł filmowych reprezentatywnych dla poszczególnych nurtów współczesnej kinematografii
<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy telewizji jako współczesnego medium • wskazuje różnice pomiędzy telewizją państwową i komercyjną • wymienia nazwy funkcji telewizji • charakteryzuje seriale nowej generacji • omawia specyfikę reklamy • odnajduje elementy języka telewizji w przykładowym omówieniu reklamy społecznej • odpowiada na pytania stanowiące ramę analizy i interpretacji programu telewizyjnego • zabiera głos w dyskusji na temat kulturowych seriali 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje telewizję jako medium oraz nowe medium • opisuje model real TV na podstawie programów, które go realizują • omawia specyfikę reklamy, wyjaśniając istotę formuły AIDA • podaje przykłady wydarzeń medialnych z ostatnich lat • wyjaśnia znaczenie terminów wchodzących w skład języka telewizji • dokonuje analizy i interpretacji wieczornych wydań programów informacyjnych obejrzanych w różnych stacjach • omawia specyfikę reklam społecznych
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy internetu • określa, na czym polega interaktywność internetu • tłumaczy, czym są blogi • omawia najważniejsze zagrożenia, z jakimi wiąże się korzystanie z sieci • wymienia najistotniejsze fakty z historii internetu • podaje nazwy elementów, na które należy zwrócić uwagę podczas omawiania strony internetowej • przedstawia korzyści i zagrożenia związane ze zjawiskiem zakupów społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje internet jako nowe medium • zabiera głos w dyskusji na temat problemu łamania praw autorskich w sieci • zajmuje stanowisko w sprawie rozgraniczenia pomiędzy kradzieżą własności intelektualnej a przetwarzaniem tekstów kultury • zabiera głos w dyskusji na temat kierunku oddziaływania pomiędzy nowymi mediami a kulturą • uczestniczy w klasowej debacie dotyczącej problemu czytelnictwa w naszej kulturze
<ul style="list-style-type: none"> • określa główne cechy i obszary potocznych praktyk kulturowych • wyjaśnia, czym są obszary publiczne i prywatne w sferze kontaktów międzyludzkich • podaje przykłady ról odgrywanych przez współczesnego człowieka • uzasadnia, że moda jest zjawiskiem społecznym • wyjaśnia, czym są subkultury • podaje przykłady rekwizytów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje czas święta i czas wolny jako obszary praktyk kulturowych • wyjaśnia specyfikę roli konsumenta, aktywnego uczestnika kultury oraz turysty we współczesnej kulturze • opisuje wybrane współczesne subkultury • zabiera głos w dyskusji na temat roli przedmiotów w życiu człowieka

